

Početna stranica>Obiteljskopравни predmeti i nasljeđivanje>Razvod braka i zakonska rastava

Otvoreni postupci u području građanskog pravosuđa koji su započeti prije isteka prijelaznog razdoblja nastaviti će se na temelju prava EU-a. Na temelju uzajamnog sporazuma s Ujedinjenom Kraljevinom na portalu e-pravosuđe do kraja 2024. ostat će dostupne informacije povezane s Ujedinjenom Kraljevinom.

Razvod braka i zakonska rastava**Sjeverna Irska****1 Koji su uvjeti za dobivanje razvoda?**

U Sjevernoj Irskoj pravo koje se odnosi na razvod utvrđeno je u Zakonu o bračnim pitanjima (Sjeverna Irska) iz 1978. („Zakon iz 1978.“). Suprug ili supruga mogu se razvesti podnošenjem sudu pisanog zahtjeva, odnosno tužbe. Osoba koja podnosi zahtjev za razvod naziva se tužitelj, a druga stranka naziva se tuženik. Tužitelj mora dokazati da su bračni odnosi trajno poremećeni i mora dostaviti dokaze o jednoj od pet činjenica (vidjeti pitanje 2. u nastavku). Tužba za razvod ne može se podnijeti tijekom prve dvije godine braka. Međutim, dokazi iz razdoblja od te dvije godine mogu se upotrijebiti za dokazivanje trajno poremećenih bračnih odnosa.

2 Koji su razlozi razvoda?

Jedina su osnova za razvod trajno poremećeni bračni odnosi. U načelu, kako bi mogao dokazati da su bračni odnosi trajno poremećeni, tužitelj mora utvrditi jednu ili više sljedećih činjenica:

- da je bračni drug počinio preljub; na tu se činjenicu nije moguće osloniti ako je tužitelj, nakon što je postao svjestan preljuba, nastavio živjeti s tuženikom u razdoblju od 6 mjeseci ili u razdobljima koja zajedno premašuju 6 mjeseci,
- da se tuženik ponašao na takav način da se od tužitelja ne može razumno očekivati da će nastaviti s njime živjeti; na tu se činjenicu nije moguće osloniti ako su stranke nastavile živjeti zajedno 6 mjeseci ili više nakon posljednjeg slučaja nerazumnog ponašanja,
- da je tuženik napustio tužitelja na dvije godine neposredno prije podnošenja tužbe,
- da su stranke živjele odvojeno neprekidno dvije godine neposredno prije podnošenja tužbe i tuženik je suglasan s razvodom,
- da su stranke živjele odvojeno neprekidno pet godina neposredno prije podnošenja tužbe; suglasnost tuženika nije potrebna i on se može usprotiviti razvodu ako bi on izazvao teško financijsko stanje ili neke druge otežane okolnosti.

Kada se utvrđuje je li tužitelj napustio tuženika ili jesu li stranke živjele odvojeno tijekom neprekinutog vremenskog razdoblja, u obzir se ne uzimaju razdoblja (koja ukupno ne premašuju 6 mjeseci) tijekom kojih su stranke ponovno počele živjeti zajedno. Međutim, takva se razdoblja ne računaju kao dio razdoblja napuštanja ili razdvojenosti.

Ako je sud uvjeren da su bračni odnosi trajno poremećeni, on će donijeti *decree nisi* (privremeno rješenje o razvodu).

Postupak razvoda završava kada *decree nisi* postane pravomoćan. Zahtjev za pravomoćnost *decree nisi* moguće je podnijeti šest tjedana i jedan dan nakon njegova donošenja. Ako zahtjev nije podnesen u roku od 12 mjeseci od donošenja *decree nisi*, od tužitelja se može tražiti da podnese izjavu pod zakletvom u kojoj će opravdati kašnjenje. U određenim okolnostima tuženik može podnijeti zahtjev za utvrđivanje pravomoćnosti odluke. Stranke ne mogu stupiti u novi brak dok odluka ne postane pravomoćna.

3 Koji su pravne posljedice razvoda s obzirom na:**3.1 osobne odnose između supružnika (npr. prezime)**

Ne postoje posebna pravila kojima se uređuju odnosi nakon razvoda. Međutim, od stranaka se neće više očekivati da žive zajedno i, ako je supruga prihvatila suprugovo prezime, ona može odlučiti vratiti svoje djevojačko prezime.

3.2 podjelu imovine supružnika

Zakon iz 1978. sadržava dalekosežne odredbe kojima se sudu omogućuje da uređuje pitanja imovine stranaka i financijske odnose između samih stranaka ili prema djeci.

Prilikom donošenja rješenja o razvodu ili nakon toga sud može donijeti jedno od sljedećeg:

- nalog o obročnim plaćanjima,
- nalog o plaćanju paušalnog iznosa,
- nalog o prilagodbi imovine,
- nalog o zajedničkoj mirovini ili nalog o izdvajanju mirovinskih sredstava.

Prije donošenja naloga sud će uzeti u obzir sve okolnosti slučaja. Međutim, on u prvom redu mora voditi računa o dobrobiti maloljetne djece u obitelji.

3.3 maloljetnu djecu supružnika

Nakon razvoda oba će roditelja nastaviti ostvarivati roditeljsku odgovornost za djecu rođenu u braku i imat će trajnu dužnost uzdržavati maloljetnu djecu koja su živjela kao članovi obitelji.

U slučaju maloljetnog djeteta (mlađeg od 16 godina) ili djeteta starijeg od 16 godina koje se obrazuje za određeno zanimanje ili struku tužitelj mora ispuniti obrazac (obrazac M4) u kojem se utvrđuje oblik skrbi za to dijete. U obrascu se stranke potiču na postizanje dogovora o prijedlozima za budućnost djeteta. Međutim, ako nije moguće postići dogovor, tuženik će imati priliku dati svoje primjedbe na predložena rješenja i sud može ostvariti svoje ovlasti iz Zakona o djeci (Sjeverna Irska) iz 1995. (na primjer, kako bi savjetovao gdje bi djeca trebala živjeti).

3.4 obvezu plaćanja naknade za uzdržavanje drugom supružniku?

Dužnost uzdržavanja drugog bračnog druga prestaje nakon razvoda, osim ako je sud naložio plaćanje ili podjelu imovine.

4 Što pravni pojam „zakonska rastava“ znači u praksi?

Tužba za sudsku rastavu može se podnijeti ako su bračni odnosi poremećeni, ali tužitelj iz nekog razloga ne želi tražiti razvod. Ako tužitelj dobije rješenje o sudskoj rastavi, više ne mora živjeti sa svojim bračnim drugom. Međutim, ne može stupiti u novi brak. Nakon donošenja odluke o sudskoj rastavi moguće je podnijeti tužbu za razvod.

5 Koji su uvjeti za zakonsku rastavu?

Nakon dostavljanja dokaza o sudskoj rastavi nije potrebno dokazati da su bračni donosi trajno poremećeni.

6 Koje su pravne posljedice zakonske rastave?

Od bračnih drugova više se neće očekivati da žive zajedno. Ako je na snazi rješenje o sudskoj rastavi i jedan od bračnih drugova umre bez oporuke, njegova se imovina dijeli kao da je drugi bračni drug već umro i izgubljene su sve koristi koje bi on imao. Ovlasti suda u vezi s podjelom imovine u načelu su iste u slučaju sudske rastave kao i u slučaju razvoda. Međutim, sud ne može donijeti nalog o zajedničkoj mirovini.

7 Što izraz „poništenje braka” znači u praksi?

Rješenje o ništavosti donosi se ako tužitelj dokaže da je brak ništav ili poništiv. Ništav brak onaj je koji se nikada nije trebao sklopiti i za koji se smatra da nema pravni status. Poništiv je brak priznat i nastavlja se do ukidanja.

8 Koji su uvjeti za poništenje braka?

Brak je ništav i nevaljan ako su dokazane sljedeće činjenice:

stranke su u bliskom srodstvu,

jedna od stranaka mlađa je od 16 godina,

nisu ispunjene potrebne formalnosti za sklapanje braka,

u trenutku sklapanja braka jedna od stranka već je bila u braku,

stranke nisu različitog spola (jedna mora biti muškog, a druga ženskog spola),

u slučaju poligamnog braka sklopljenog izvan Sjeverne Irske, jedan od bračnih drugova u trenutku sklapanja braka ima prebivalište u Sjevernoj Irskoj.

Brak je poništiv ako su dokazane sljedeće činjenice:

brak nije konzumiran zbog nesposobnosti jednog od bračnih drugova,

jedan od bračnih drugova odbio je konzumirati brak,

jedan od bračnih drugova nije valjano pristao na brak (na primjer, zato što je bio pod pritiskom ili je bio prisiljen pristati na brak ili nije bio svjestan prave prirode svečanosti),

u trenutku sklapanja braka jedan od bračnih drugova bolovao je od psihičke bolesti,

u trenutku sklapanja braka jedan od bračnih drugova bolovao je od zarazne spolne bolesti,

u trenutku sklapanja braka supruga je bila trudna s osobom koja nije njezin suprug.

Ako se zahtjev za poništaj temelji na najmanje četiri činjenice, potrebno ga je podnijeti u roku od tri godine od sklapanja braka. Međutim, sud u određenim okolnostima može odobriti podnošenje zahtjeva nakon tog roka.

Ako se zahtjev temelji na najmanje dvije činjenice, tužitelj će morati dokazati da u trenutku braka nije bio svjestan bolesti ili trudnoće.

Sud neće poništiti poništiv brak ako tuženik dokaže sljedeće:

da je tužitelj znao da bi se brak mogao poništiti, ali se ponašao na takav način da je razumno vjerovao da se neće tražiti poništaj i

da bi to bilo nepošteno.

9 Koje su pravne posljedice poništenja braka?

Ako je brak ništav, on je potpuno nevaljan i smatra se da nikada nije ni postojao. Ako je brak poništiv, smatra se da je nevaljan od trenutka kada je rješenje o poništaju postalo pravomoćno.

10 Postoje li načini alternativnog izvansudskog rješavanja pitanja povezanih s razvodom bez obraćanja sudu?

U Sjevernoj Irskoj postoji niz agencija koje nude usluge mirenja (na primjer, agencija Relate). Mirenje može pomoći kod rješavanja praktičnih pitanja razvoda, uključujući financijske dogovore i pitanja roditeljstva.

11 Gdje trebam podnijeti zahtjev (molbu) za razvod/zakonsku rastavu/poništenje braka? Koje formalnosti treba poštovati i koje dokumente moram priložiti zahtjevu?

Tužbe za razvod, zakonsku rastavu ili poništaj braka mogu se podnijeti Visokom sudu ili županijskom obiteljskom sudu. Međutim, ako tuženik podnese odgovor na tužbu podnesenu županijskom sudu, pitanje se prebacuje na Visoki sud.

Adrese i telefonski brojevi sudova dostupni su na [web-mjestu Službe sudova i tribunala Sjeverne Irske](#).

Postupak se pokreće podnošenjem niza obrazaca nadležnom sudu kojima se prilažu sljedeće isprave:

izvornik vjenčanog lista (ne preslika) uz ovjereni prijevod i potvrdu ako je brak sklopljen izvan Sjeverne Irske,

izvornik rodnog lista djece mlađe od 18 godina (on mora biti u punom obliku u kojem su navedeni svi podaci o roditelju i djetetu),

preslike svih sudskih rješenja koja se odnose na tužbu,

izvornik i dvije preslike sporazuma (npr. o financijama) o kojem će sud donijeti odluku i

sudska pristojba (trenutačni iznos sudske pristojbe može se saznati u pisarnici suda).

Sud izdaje obrasce i objašnjava kako ih popuniti. Međutim, zaposlenici sudova ne mogu davati pravne savjete niti savjetovati što treba navesti.

12 Mogu li dobiti pravnu pomoć za pokrivanje troškova postupka?

Imate pravo na pravnu pomoć. Međutim, razina pružene financijske pomoći (ako je ima) ovisi o imovinskom cenzusu. Čak i ako ste ocijenjeni kao kandidat za financijsku pomoć, možda ćete morati pridonijeti troškovima. Može se dogovoriti i obročna otplata tog doprinosa Odjelu za pravnu pomoć. Uz mjerila financijske prihvatljivosti treba zadovoljiti i mjerila ispitivanja osnovanosti, odnosno treba dokazati da postoji razumna osnova za pokretanje postupka ili obranu i to mora biti razumno u svim okolnostima.

13 Je li moguće uložiti žalbu na odluku povezanu s razvodom/zakonskom rastavom/poništenjem braka?

Protiv pravomoćnog rješenja o razvodu ili poništaju braka nije dopuštena žalba ako se stranka koja je izgubila imala priliku žaliti protiv *decree nisi*, ali nije to učinila. Nadalje, protiv rješenja donesenih uz suglasnost stranaka žalba je dopuštena samo uz dopuštenje suda. Žalbeni sud ima na raspolaganju niz ovlasti te može potvrditi, poništiti ili izmijeniti izvornu odluku.

14 Što treba učiniti kako bi se u ovoj državi članici priznala odluka o razvodu/zakonskoj rastavi/poništenju braka koju je izdao sud u drugoj državi članici?

U Uredbi Vijeća (EZ) br. 1347/2000 od 29. svibnja 2000. („Uredba”) propisano je da se odluke o razvodu, zakonskoj rastavi ili poništaju braka donesene u jednoj državi članici priznaju u drugim državama članicama bez potrebe za posebnim postupkom (osim onog propisanog u samoj Uredbi).

Svaka zainteresirana stranka može podnijeti zahtjev za priznavanje odluke, a osnove za nepriznavanje strogo su ograničene (na primjer, priznavanje se može odbiti ako je odluka protivna javnom poretku).

Zahtjev za priznavanje podnosi se Visokom sudu Sjeverne Irske.

Ako se Uredba ne primjenjuje, odluka može biti obuhvaćena odjeljkom 46. Obiteljskog zakona iz 1986. u kojem su propisani opći uvjeti za priznavanje inozemnih odluka o razvodu, zakonskoj rastavi ili poništaju.

Zahtjevi za priznavanje inozemnog razvoda, rastave ili poništaja podnose se Visokom sudu. Zahtjevu se prilaže preslika rješenja o razvodu, rastavi ili poništaju.

15 Kojem se sudu moram obratiti kako bih se usprotivio priznavanju odluke o razvodu/zakonskoj rastavi/poništenju braka koju je izdao sud u drugoj državi članici? Koji se postupak primjenjuje u takvim slučajevima?

Visoki sud odlučuje o priznavanju razvoda, rastave ili poništaja (u skladu s Uredbom i Obiteljskim zakonom iz 1986.), kao i o svakom prigovoru na predloženo priznavanje. Osnove za nepriznavanje utvrđene su u članku 15. Uredbe i odjeljku 51. Obiteljskog zakona iz 1986.

16 Koje zakonodavstvo u vezi s razvodom sud primjenjuje u postupcima između supružnika koji ne žive u ovoj državi članici ili su različitih nacionalnosti?

Ako sud u Sjevernoj Irskoj odluči da je nadležan za pitanja razvoda, rastave ili poništaja, primjenjivat će pravo Sjeverne Irske.

Sud u Sjevernoj Irskoj nadležan je za pitanja razvoda ili sudske rastave (čak i ako je brak sklopljen u inozemstvu) u sljedećim slučajevima:

sud je nadležan u skladu s Uredbom ili

ni jedan sud u državi ugovornici (odnosno jednoj od država koja je izvorno bila stranka Uredbe ili država koja je od tada prihvatila Uredbu) nije nadležan u skladu s Uredbom i u trenutku pokretanja postupka jedan od bračnih drugova ima prebivalište u Sjevernoj Irskoj.

Sud u Sjevernoj Irskoj nadležan je za pitanja poništaja braka (čak i ako je brak sklopljen u inozemstvu) u sljedećim slučajevima:

sud je nadležan u skladu s Uredbom ili

ni jedan sud u državi ugovornici nije nadležan u skladu s Uredbom i jedan od bračnih drugova:

ima prebivalište u Sjevernoj Irskoj na dan pokretanja postupka ili

umro je prije tog datuma i u trenutku smrti imao je prebivalište u Sjevernoj Irskoj ili je ondje imao uobičajeno boravište u razdoblju od godine dana koje je završilo na dan smrti.

Ostale poveznice

[Služba sudova i tribunala Sjeverne Irske](#)

Više informacija o pravnoj pomoći dostupno je na [web-mjestu Ureda Sjeverne Irske za pravnu pomoć](#).

Više informacija o mirenju dostupno je na [web-mjestu „Relate NI”](#) i na [web-mjestu „Više škole za obiteljsko mirenje u UK-u”](#).

Ova je internetska stranica dio portala [Vaša Europa](#).

Važno nam je vaše [mišljenje](#) o korisnosti pruženih informacija.

This webpage is part of an EU quality network

Posljednji put ažurirano: 18/12/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.